

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Certamen Oratorivm De Militari Gloria Inter septem Milites Hispanvm, Germanvm, Francvm, Italvm, Polonvm, Belgam, Hungarvm

Vernulaeus, Nicolaus

Coloniae, 1623

Oratio II. Germani Milites

[urn:nbn:de:bsz:31-107383](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107383)

GERMANI MILITIS.

NVnquam sanè virtute vllâ reliquis
cedere Nationibus Germanorum
fuit. Quicquid virtutis est, quicquid
virilitatis animo & ipso nomine induimus.
Germani sumus, hoc est Bellaces viri: Ale-
manni sumus, hoc est toti viri. Et erunt ali-
qui, de fortitudinis Bellicæ Gloria contem-
dere cû Germanis audebunt? Nihil Herculi
cum Iaruis, nihil Leonibus cum formicis.
Date Alexandros, date Pyrrhos, date Augu-
stos, Murium ac ranarum sunt eorum res ge-
stæ toties inflatis buccis decâtatæ, si cum no-
stris bellis comparêtur. Tantas res gessimus,
quantas audere vix hominum est, perficere
nullorum, nisi Germanorum fuit. Non no-
strum equidem est in maioribus nostris glo-
riari, maiores enim nostros virtutibus adæ-
quamus, & generosi, nunquamq; degeneres
posterius noua gloria partam ab illis gloriam
augemus. Quod si tamen eorum vel repetita
tantum mentio silentium cæteris imponere
possit nationibus, aliquam sanè parua que
faciamus. Quinã igitur erant prisca illi Ger-
mani? Illi apud quos, Tacito teste, scutū reli-
quisse, flagitium erat enorme; quorum Prin-
cipi virtute à quoquam vinci turpe; quorum
populo virtutem Principis nō adæquare tur-
pissi-

pissimum: infame verò in omnem vitam ac
 probrosum superstitem Principi suo ex acie
 recessisse: illum defendere, tueri, sua quoque
 fortia facta glorię eius assignare, præcipuum
 erat Sacramētum. Sed iterum. Quinā igitur
 ac quanti maiores illi nostri vixerunt? Qui
 Gallis terribiles essent, Romanis formida-
 biles. Tanti verò, vt cum de transmittendo
 Rheno cogitarent, atque in Gallijs lamen-
 tabili voce ingeminaretur, Adfunt, Adfunt
 Germani, confestim ibi omnes trepidantes
 fugam arriperent, in speluncas cōfugerent,
 atq; ibi delitescerent multis lachrymis im-
 pendens sibi fatum deprecarentur. Atque
 idē prouoluti aliquando ad Cæsaris pedes
 Galli multo fletu, vt se cōtra Germanos tue-
 ri vellet, efflagitauerunt. Tanti, inquam, vt
 Romani ne vultum quidem Germanorum
 intueri, nec oculorum aciem ferre possent.
 Si quandoq; vel solum nomen audirent, toti
 timore quodam exhausti mulierum instar
 lachrymabantur, discedendi veniam à Du-
 cibus suis postulabant, aut si pugnandum ta-
 men esset, in tabernaculis suis abditi primo
 fatum suum querebantur, tum quia è pugna
 redeundi nulla spes erat, totis castris testa-
 menta condebant & obsignabant. Nolo hic
 Antiquitatum vltimarum Reges aduocare,
 Tuisconem, Mannū, Ingeuonem, Heimionē,
 Istæuonem, Sueuum, Marsum, Vandalum,
 Gam-

Gambrinium: de tota ipsa Gente nostra lo-
 quor. Inuicti erant olim Germani, incredi-
 bili virtute atque armorum exercitatione
 robustissimi, ac tales, qui intra annos qua-
 tuordecim nullū omninò rectū subirēt.
 Tales, inquā, vt nemo se olim cū Germanis
 virtute compararet: nemo in terris esset,
 quem superare illi non possent: imò verò
 (iudicium Antiquitatis audite) ne Dij qui-
 dem immortales Sueuis nostris pares essent.
 Fuerunt è Germania nostra Normanni illi
 bellicosissimi, non obsequijs, sed armis sem-
 per magni, qui tam latè nominis sui terro-
 rem omnibus penè populis impresserunt, vt
 ad eorum vim auertendam Ecclesia supplica-
 tionibus indictis Deū deprecaretur. Pro-
 dierunt è nobis Gothi Vandaliq̄ue, & qui-
 cunque vnquam bellis formidolosi extite-
 runt, vel Germani fuerunt, vel à Germanis
 oriundi. Illi sunt, qui Iulio Cæsari in Cam-
 pis Pharsalicis victoriam pepererunt. Illi
 sunt, qui Quintilium Varum, & cum eo le-
 giones media in Germania tā gloriôsè pro-
 fligarunt, vt vota pro meliori imperij statu
 ab Augusto Romæ nuncuparentur. Illi sunt,
 qui à Romanis mundi victoribus vinci nun-
 quam potuerunt, victores eos cæterorum
 semper vicerunt, eorumq̄ue luxuriantē ple-
 rumq; & superbiæ pennis altius euolantem
 fortunam cohibuerunt. Dicam cum Poëta,
 illi sunt,

illi

*Illi terribiles, quibus otia vendere semper
Mos erat, & requiem, & sœdus mercede
pacisci,*

Quibus, inquam, ignavia inertiaque datur sudore id acquirere velle, quod effuso sanguine poterat gloriosius comparari. Et vero ut non maioribus duntaxat nostris, sed etiam nobis militare deberi lauream manifestemus, an non natura ipsa bellicosi sumus Germani, & ad arma capeienda tractandaque comprimis idonei? Eximia nobis sunt proceraque corpora, oculi minaces, truces vultus, aspera vox fractumque ad terrorem concitandum murmur. Vis ipsa mentiū nostrarum excelsa, & ad æternos labores robusta; adeò nihil est tam arduum, tam durum, quod pertinacem Germanorum patientiam fatiget. Quæcunque in nobis virtutes sunt, viriles sunt & Germanæ. Ignota nobis est perfidia, etsi venali fortitudine stipendia quandoque sub externis mereamur, validum est & vegetum ingenium, sed fraudis nesciū, quippe decipere sincera Germanorum simplicitas ignorat. Ut candidi animi sunt, ita virtutes, ita facta; nec alienam gloriam maligno liuore delibamus, sed veris sincerisq; præconijs extollimus. Audiant ætates me omnes & Nationes, Quicumque Germani nascimur, Milites nascimur & bellicosi, quorum in lacertis robur est, in pectoribus

B

fortitu-

fortitudo, in manibus pugna, in gladijs victoria. Imperterriti ad arma sumus, & cum pugnandum est prima in acie collocamur, cū subsistendum ad machinas, quas nemo prius eripiet nobis, quam super eas lacertos amputabit. Aut hostem innadere, aut hostilem impetum sustinere, infringereque eiusdem est Germanorū virtutis: vallum autem transcendere, fossas superare, in muros insilire summam sempiternæ gloriæ ducimus occasionem. Si quis se, si quis suos malè forsan mulctari desiderat, pugnet, vetus, inquit, Prouerbiū, cum Germanis. Quamobrem verò? Quoniam nemo vnquam Germanorum gladios irritauit, qui non eosdem suo sanguine purpurarit. Nec Ducibus vnquam præstâtissimis, nec Militibus fortissimis destituta vnquam Germania fuit. Glorietur superba illa Græcia in Miltiade, Themistocle, Aristide, Alcibiade, Thrafibulo, dedimus maiores illis Ottones, Carolos, Henricos, Harminios, ætatum omnium quædam prodigia, Superbiant ambitiosissimi Romani in Scipionibus suis, in Pompeis, in Cæsaribus; nos Donrados illis & Fridericos opponimus, quorum gladios nunquam illi intueri potuissent. An non ipse de Germanis testatus est Põpeius, Solos illos fide & armis Gentibus omnibus præstare? An nõ Claudius quoque Imperator nullos mortalium ante Ger-

Germanos fide aut armis reperiri probauit? Quippe vna est Germanorum dextera fidei sedes & instrumētum victoriarum. Quippe soli sunt Germani, qui dolum & astutiā execrantur, frontem ac mentē gerunt apertam: deliberant dū fingere nesciunt, constituunt, dum errare nō possunt. Existat hic VVilhelmus ille Senior Dux Lunæburgensis. Dij Boni! Quam illustris Heros? Nunquam ex prælio nisi parta victoria recessit, & septem victorijs splendidissimis nobilitatus victoriosi cognomē reportauit. Existat ex Brunsvicēsi Familia Senior Dux Ericus. O Illustrissimum Germaniæ decus! Decies collatis signis in acie stetit, confixit, vicit. Plusquam vigesies pinnacula murosq̄ue hostium ipse cōscendit, inuasit, superauit. Bauarica in pugna Imperatorem Maximilianum claua ferrea grauius percussum, & iam succumbentem sua manu erexit, seruaui, suis restituit, ipse lethale pro illo vulnus reportauit. Existat hic Henricus Quartus Imperator, ille Maiestatis Imperij acerrimus sanè vindex. O quis illi vnquam ex omni Antiquitate par esse possit! Bis & sexages acie dimicauit, sepius victor, nunquā alias asperrimis bellorum & hostium difficultatibus animum despondit. Deficere hic apud vos profecto si plures alios è Germania nostra Duces, Othones, Ludouicos, VVolfgangos, Fredericos,

28 CERTAMEN NATIONVM

Albertos, Maximilianos, alios innumeros commemorarem. Illi inter homines nō tam homines extiterunt, quam diuini quidem Heroēs, qui ante mortem fato æternitatis confessionem eripuerunt, & à quibus Virtus Fortunaque nominis ac Fama æternitatem accepisse videntur. Vna velut in Tabula Germanorum Ducum ac Militum, obsecro vos, fortitudinem videte. Obsederat elapso sæculo Solymannus Austria Viennam nondum propugnaculis, vt hodie, munitā. Trecenta hominum millia aqua, terraque urbem cingebant, interclusa omni ex parte erant itinera, in vrbe verò sedecim duntaxat Germanorum millia Philippo Palatino ac Nicolao Comite Salmio Ducibus, qui immanem illam ac Barbaricam molē exciperent. At quis exitus tandem? Turcæ vigefies summa vi muros vrbis sunt aggressi, sed & vigefies à muris ita generosè reiecti, vt de fuga summo nominis Othomannici dedecore cogitare, urbē amplius tentare non ausi, aut Germanorum vires experiri, debuerint. Tales ac tanti sunt Germani, vt eorum millia sexdecim, immanissimorum Turcarum trecenta millia profligent, & in fugam turpissimam cōuertant. Verè verè dicere aliquando potuisti, ò Imperatorum Maxime Carole Quinte, id esse Germanos in exercitu, quod pectus est in corpore humano. Vt enim ab
hoc

hoc vis est omnis & vita, ita ab illis omne
 robur, & victoria. Verè tu etiam Rudolphe,
 etsi magna fiducia, dixisti, te qualibet in mû-
 di parte cum Equitum Germanorû quatuor
 millibus, & Peditum quadraginta stare in-
 uictum posse. Verè tu quoque Stephane Se-
 cunde Ingolstadiensis, nullum esse Bau-
 rum, sed ego addo, nullum esse Germanum
 militem assaueruisti, in cuius sinu solus &
 inermis dormiret tuto non posses. Nimi-
 rum ita iuicti sunt Germani, vt in eo-
 rum sit manu cæterorum salus & tutela. Et
 quemadmodum reliquæ omnes ab ijs Natio-
 nes Nobilitatem acceperunt, ita Virtutem,
 vt quicquid præclarè gerunt, debeant acce-
 ptum Germanis. Nullæ sine ejs sunt expedi-
 tiones; nulla sine exercitu Germanico bel-
 la, quod intelligant Principes omnes & Re-
 ges, vix sine Germanis victoriam ullam esse
 posse, qui de omnibus ferè Nationibus victo-
 riam aliquâ reportauerunt. Ita placet ordo,
 quem nunquam deserunt, placet incessus,
 qui grauis est & firmus; placet constantia,
 quæ nullius audaciæ vi labefactatur; placent
 Germani pedites, & illi Sueui, VVestphali,
 Tyrolenses: placent Germani Equites, & il-
 li Brunsvvicenses, Cliuenses, Franconien-
 ses. Quorum omnium si quis fortitudinem
 nondum adhuc satis exploratam habet re-
 cordetur, quod cum anno supra millesimû

quingentesimo Potētissimus Moscouiæ Dux
in Liuoniam cum Moschouitarum centum,
& Tartarorum triginta millibus irruisset, ei
Bellicosissimus ille VValtherus à Pettēbur-
go Summus Theutonicorum Magister obuiā
prodierit, qui cum sub signis septem tantum
Germanorum millia, & quinque Liuonico-
rum haberet, centū hostium millia vna acie
prostrauit, & vno suorum amisso inuidentā
omni antiquitati victoriam est consecutus.
Non possum immortalia Germanorum faci-
nora his angustijs breuissimi temporis com-
plecti; gaudeo verò, ac mihi gratulor quod
Germanus sim eiusque gentis, quæ quemad-
modum Imperij Aquilam & supremę in ter-
ris Maiestatis fastigiū habet, ita bellicę lau-
dis, & militaris fortitudinis lauream possi-
det. Cedite igitur, Populi omnes, maioribus
vestris ac Parentibus Germanis. **DI XI.**

ORATIO III.

FRANCI MILITIS.

Quod si hodierna die ita Fato quodam
eueniret, vt veteres illi Romani Re-
rum quondam Domini militarem
lauream bellicosissimæ Nationi consignare
deberent; dubium profecto nō est, quin eam
eorum iudicio tāquam omnium populorum
fortissimi victoriosissimiq; Franci reporta-
rent. Nam cū illi de Gloria cum Nationibus
cæteris non raro dimicarent, tum cum Fran-

cis.